

SS – 137

III Semester B.A./B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, Nov./Dec. 2018
(Repeaters) (2012-13 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – III

Abhijñāna Shakuntalam (I-IV Acts) and History of Sanskrit Drama

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instruction : Answer in Sanskrit/Kannada/English.

I. विषयद्वयमधिकृत्य प्रबन्ध लिखत ।

(2×12=24)

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any two** of the following :

1) दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणम् विवृणुत ।

ದುಷ್ಯಂತನ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the character of Dushyanta.

2) 'अभिज्ञान शाकुन्तलम्' नाटकस्य प्रथमाङ्कं विमृशत ।

'ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲಂ' ನಾಟಕದ ಮೊದಲನೇ ಅಂಕವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿರಿ.

Critically appreciate the first act of Abhijñana Shakuntalam.

3) शकुन्तलायाः पतिगृहप्रस्थानम् ।

ಶಕುಂತಲೆ ಪತಿಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಿಕೆ.

Shakuntala's departure to her husband's place.

II. चतुर्णां भाषान्तरं कृत्वा भावार्थं विवृणुत ।

(4×6=24)

ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Translate and explain **any four** of the following verses :

1) कृष्णसारे ददश्चक्षुस्त्वयि चाधिज्यकामुके ।

ಮೃಗಾನುಸಾರಿಣಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಶ್ಯಾಮವ ಪಿನಾಕಿನಮ್ ॥

2) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं

ಮಲಿನಮಪಿ ಹಿಮಾಶೋರ್ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಂ ತನೋತಿ ।

ಇಯಮಧಿಕಮನೋಜ್ಞಾ ವಲ್ಕಲೇನಾಪಿ ತನ್ವಿ

ಕಿಮಿವ ಹಿ ಮಧುರಾಣಾಂ ಮಂಡನಂ ನಾಕೃತೀನಾಮ್ ॥

P.T.O.

- 3) चित्रे निवेश्य परिकल्पितसत्त्वयोगा
रूपोच्चेयेन महता विधिना कृता नु ।
स्त्रीरत्नसृष्टिरपरा प्रतिभाति सा मे
धातुर्विभुत्वमनुचिन्त्य वपुश्च तस्याः ॥
- 4) जाने तपसो वीर्यं सा बाला परवतीति मे विदितम् ।
अलमस्मि ततो हृदयं तथापि नेदं निवर्तयितुम् ॥
- 5) यस्य त्वया व्रणविरोपणमिङ्गुदीनां
तैलं न्यषिच्यत मुखे कुशसूचिविद्धे ।
श्यामाकमुष्टिपरिवर्धितको जहाति
सोऽयं न पुत्रकृतकः पदवीं मृगस्ते ॥
- 6) शममेष्यति मम शोकः कथं नु वत्से त्वया रचितपूर्वम् ।
उज्ज्वारविरूढं नीवारबलिं विलोकयतः ॥

BMSCW

III. एकस्य भाषान्तरं कुरुत ।

(1×10=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ :

Translate **any one** of the following :

सूत्रधारः - (नेपथ्याभिमुखमवलोक्य) आर्ये यदि नेपथ्याविधानमवसितं तदितस्तावदागम्यताम् ।

नटी - (प्रविश्य) आर्य, इयमस्मि । आज्ञापयत्वार्थः को नियोगोऽनुष्ठीयतामिति ।

सूत्रधारः - (दृष्ट्वा) आर्ये, अभिरूप भूयिष्ठेयं परिषद् । अस्यां च कालिदासग्रथितवस्तुना नवेनाभिज्ञान-
शाकुन्तलनामधेयेन नाटकेनोपस्थातव्यमस्माभिः । तत् प्रतिपात्रमाधीयतां यत्नः ।

नटी - सुविहितप्रयोगतयार्यस्य न किमपि परिहास्यते ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

काश्यपः यदिच्छामि ते तदस्तु ।

शकुन्तला - (सख्यावुपेत्य) हला, द्वे अपि मां सममेव परिष्वजेयाम् ।

सख्यौ - (तथा कृत्वा) सखि, यदि नाम स राजा प्रत्यभि-ज्ञानमन्थरो भवेत्ततस्तस्येदमात्मनाम
धेयाङ्कितमङ्गुलीयकं दर्शय ।

शकुन्तला - अनेन सन्देहेन वामाकम्पितास्मि ।

सख्यौ - मां भैषीः । स्नेहः पापशङ्की ।

IV. त्रयाणां वाक्यानां संदर्भं विवृणुत ।

(3×4=12)

ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to the context **any three** of the following :

- 1) अवसरः खल्वयमात्मानं प्रकाशयितुम् ।
- 2) अतः खलु प्रियंवदासि त्वम् ।
- 3) प्रिशङ्कुरिवान्तराले तिष्ठ ।
- 4) यो पृथिव्याः शरणं स तव समीपे ।
- 5) तात, लताभगिनीं वनज्योत्स्नां तावदामन्त्रयिष्ये ।
- 6) गच्छ, शिवास्ते पन्थानः सन्तु ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) नान्दी ।
- 2) मृगयाप्रसङ्गः ।
- 3) विदूषकः ।
- 4) अनसूया ।

VI. अ) संस्कृतनाटकस्य उगमविकासौ अधिकृत्य लिखत ।

(1×10=10)

ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the origin and development of Sanskrit drama.

अथवा/ಅಥವಾ/OR

भासमहाकवेः नाटकचक्रम् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಭಾಸಮಹಾಕವಿಯ ನಾಟಕಚಕ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the play-series of poet Bhāsa.

आ) द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

(2×5=10)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

- 1) मालविकाग्निमित्रम्
- 2) उत्तररामचरितम्
- 3) शूद्रकः
- 4) दृश्यकाव्यम्

BMSCW